

● Narodowy Bank Polski wprowadza do obiegu monety upamiętniające 100. rocznicę HARCERSTWA POLSKIEGO:

w dniu 27 maja 2010 r.

o nominale **2 zł** wykonaną stemplem zwykłym ze stopu Nordic Gold,

w dniu 28 maja 2010 r.

o nominale **10 zł** wykonaną stemplem lustrzanym w srebrze.

Narodowy Bank Polski

ma wyłączne prawo emitowania znaków
pieniężnych w Polsce.

Oprócz monet i banknotów powszechnego obiegu NBP emituje także monety i banknoty kolekcjonerskie.

Emisja wartości kolekcjonerskich stanowi okazję zarówno do upamiętniania ważnych historycznych rocznic i postaci, jak i do rozwijania zainteresowań polską kulturą, nauką i tradycją.

Od 1996 roku NBP emituje także dwuzłotowe monety okolicznościowe powszechnego obiegu ze stopu Nordic Gold.

Wszystkie monety i banknoty emitowane przez NBP są prawnym środkiem płatniczym w Polsce.

NBP

Narodowy Bank Polski

monety



MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010



Informacje o planie emisji
znajdują się na stronie:

www.nbp.pl/monety

Sprzedaż monet kolekcjonerskich emitowanych przez NBP jest prowadzona wyłącznie w formie aukcji internetowych w serwisie Kolekcjoner pod adresem:

www.kolekcjoner.nbp.pl

 KOLEKCJONER

Monety zostały wyprodukowane
w Mennicy Polskiej S.A. w Warszawie.

Skład i druk: Drukarnia NBP

100. ROCZNICA
HARCERSTWA POLSKIEGO

100. ROCZNICA HARCERSTWA POLSKIEGO

- Początki harcerstwa związane są z Wielką Brytanią, gdzie w 1907 r. generał Robert Baden-Powell opracował pierwsze metody skautingu – samowychowania młodzieży, odbywającego się w małych grupach, na łonie przyrody, pod opieką starszego instruktora.
- Poczet twórców polskiego harcerstwa otwierają Andrzej i Olga Małkowscy.
- Andrzej Małkowski (ur. 31.10.1888 r.) zetknął się z ideą skautową w 1909 r., tłumacząc na język polski książkę Roberta Baden-Powella pt. „Skauting dla chłopców”. Jej treść zafascynowała go do tego stopnia, że zaangażował się w organizację polskiego skautingu, dostosowując go do naszych warunków i tradycji, m.in. wprowadzając etos rycerski. To z jego inicjatywy już w 1910 r. powstały we Lwowie pierwsze drużyny skautów, a od 1912 r. zaczęto stosować polskie określenie – harcerstwo. Rok później Andrzej Małkowski stanął na czele reprezentacji polskiego harcerstwa na światowym zlocie skautowym w Birmingham. W czasie I wojny światowej walczył w Legionach i we Francji, założył podziemną Rzeczpolską Podhalańską, tworzył polskie harcerstwo w Anglii i USA. Zginął 16.01.1919 r. na morzu, płynąc z misją od gen. Hallera do polskich oddziałów w Odessie.
- Jego żona, Olga Drahonowska-Małkowska (ur. 15.09.1888 r.) całym życiem pozostała wierna idei harcerstwa. Zakładała drużyny dla dziewcząt, aktywnie uczestniczyła w pracy Organizacji Harcerzek ZHP i w światowym ruchu skautek. Zmarła w Zakopanem w 15.01.1979 r.
- Polskie harcerstwo łączyło idee skautingu z wychowaniem w duchu patriotyzmu. Zasady te niejednokrotnie sprawdziły się w działaniu. Bez względu na przynależność organizacyjną harcerze włączali się w pracę i walkę o niepodległość. Rok 1918 przyniósł połączenie się większości organizacji w Związek Harcerstwa Polskiego.

- Po wojnie harcerstwo stanęło wobec licznych trudności. Lata 30. przyniosły jednak ożywioną pracę państwowotwórczą. Od tego momentu nastąpił ogromny rozwój harcerstwa w Polsce, które powiększyło swoje szeregi oraz unowocześniło ofertę programową. Wartość takiego wychowania ukazał udział harcerstwa w II wojnie światowej.
- We wrześniu 1939 r. harcerze ponownie objęli wojenną służbę. Już wtedy zdecydowano o przejściu ZHP do konspiracji. Organizacja Harcerzy przyjęła kryptonim „Szare Szeregi” i nazwa ta stała się synonimem podziemnego harcerstwa czasu wojny. Szczególnym momentem walki było Powstanie Warszawskie.
- Od 1944 r. na terenach, przez które przeszedł front, harcerstwo odradzało się w sposób spontaniczny. W grudniu 1944 r. PKWN „odtworzył” ZHP, ustanawiając w tej organizacji podporządkowane sobie władze. W końcu lat 40. zlikwidowano nawet taką formę ZHP i utworzono Organizację Harcerską ZMP. Wiele środowisk harcerskich nie godziło się z powojennym porządkiem rzeczy i kontynuowało działalność, tworząc tzw. drugą konspirację harcerską.
- Po śmierci Stalina działacze ZMP zawarli w 1956 r. taktyczny sojusz ze środowiskami instruktorów harcerskich, pozwalający na kolejne „reaktywowanie” ZHP. Niestety odwilż trwała niecałe trzy lata. Przymusowy powrót do PRL-owskiej „normalności” wiązał się m.in. z prowadzoną w ZHP pod hasłami tolerancji religijnej walką z postawami religijnymi. ZHP cechowało odtąd przenikanie się dwu nurtów – oficjalnego wierzopoddania wobec PZPR i podskórnej, prowadzonej tradycyjnymi metodami pracy wychowawczej. Dzięki umasowieniu ZHP formy wychowania harcerskiego dotarły na wieś i do dzieci niepełnosprawnych. Jednocześnie jednak umasowienie niesło ze sobą demoralizację płatnej

- kadry instruktorskiej i spłylenie wychowania, które przez wiele osób zaczęło być sprowadzane do wypełniania dzieciom wolnego czasu.
- Sierpień '80 poruszył także ruch harcerski. Środowiska nazwane później „harcerstwem niepokornym” utworzyły Kęgi im. Andrzeja Małkowskiego (KIHAM). Zainicjowały one oddolne zmiany w ZHP. Niestety władze odrzucały propozycje zmian. W tej sytuacji w końcu 1981 r. powstała pierwsza jawna, alternatywna wobec ZHP organizacja: Niezależny Ruch Harcerski.
- W stanie wojennym wielu harcerzy zaangażowało się w działalność podziemną. Okazją do zmaterializowania wierności idei harcerskiej stała się pielgrzymka Jana Pawła II w 1983 r. Wtedy po raz pierwszy grupy harcerzy zaczęły pełnić Białą Służbę, niosąc pomoc pielgrzymom. Rosta liczba struktur, które funkcjonowały poza ZHP. Równocześnie ZHP, mimo starań seniorów i młodych reformatorów, pogrążył się wraz z całą Polską Ludową w kryzysie.
- Rok 1989 przyniósł potężny impuls przemian w ZHP. Uniezależniono się od PZPR, wprowadzono Prawo i Przysiężenie wzorowane na przedwojennych zasadach ZHP. Nastąpił także powrót do światowych organizacji skautowych. Możliwość legalnego działania uzyskały inne organizacje, w tym Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej.
- Dziś harcerstwo, choć mniejsze liczebnie, nadal jest wartościową propozycją wychowawczą. Jest ciągle obecne w społeczeństwie, żywe i gotowe do natychmiastowej służby.
- W ciągu tych stu lat polskie harcerstwo dobrze zasłużyło się Ojczyźnie.

Jan Pastwa

MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010 MONETY EMISJI 2010



NOMINAŁ 10 ZŁ

metal Ag 925/1000 oraz farba: biała i czerwona ■ stempel lustrzany
średnica 32,0 mm ■ masa 14,14 g ■ wielkość emisji (nakład) 50.000 szt.

AWERS: Z lewej strony, u góry, wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej. Pod orłem stylizowany wizerunek flagi polskiej. Obok flagi, po prawej stronie, stylizowany wizerunek harcerza i harcerki siedzących przy ognisku. Pomiędzy nimi wizerunek symbolu lilijki harcerskiej ze znakiem Polski Walczącej, na tle stylizowanego fragmentu muru. Pod wizerunkiem harcerza napis: 10 ZŁ. Powyżej stylizowane kontury wizerunków czterech harcerzy. U góry, z prawej strony, półkołem napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA, oddzielony kropką od oznaczenia roku emisji: 2010. Pod lewą łapą orła znak mennicy: M/W.

REWERS: W środku stylizowane wizerunki Olgi i Andrzeja Małkowskich. Poniżej półkołem napis: OLGA I ANDRZEJ MAŁKOWSCY. Z lewej strony prostopadłe napis: MAM SZCZERĄ WOLE/CAŁYM ŻYCIEM/PEŁNICIĆ SŁUŻBĘ... U góry, z lewej strony, fragment konturu wizerunku Krzyża Harcerskiego. Z prawej strony półkołem napis: 100. ROCZNICA HARCERSTWA POLSKIEGO.

Projektant monety: DOMINIKA KARPIŃSKA-KOPIEC



NOMINAŁ 2 ZŁ

metal stop CuAl5Zn5Sn1 ■ stempel zwykły ■ średnica 27,0 mm
masa 8,15 g ■ wielkość emisji (nakład) 1.100.000 szt.

AWERS: Wizerunek orła ustalony dla godła Rzeczypospolitej Polskiej, po bokach orła oznaczenie roku emisji: 20-10, pod orłem napis: ZŁ 2 ZŁ, w otoku napis: RZECZPOSPOLITA POLSKA, poprzedzony oraz zakończony sześcioma perełkami. Pod lewą łapą orła znak mennicy: M/W.

REWERS: Centralnie, stylizowany wizerunek Krzyża Harcerskiego. W tle, po lewej stronie i u dołu, stylizowane kontury lilijki harcerskiej. U góry w otoku napis: 100. ROCZNICA HARCERSTWA POLSKIEGO.

NA BOKU: ośmiokrotnie powtórzony napis: NBP, co drugi odwrócony o 180 stopni, rozdzielony gwiazdkami.

Projektant awersu: EWA TYC-KARPIŃSKA
Projektant rewersu: DOMINIKA KARPIŃSKA-KOPIEC